



KAUPUNKI LÄHELLÄ LUONTOA - MASALAN JA LUOMAN KEHITYSKUVA 2040

Luoman Kyläyhdistys esittää lausuntonaan yllä olevasta, Luoman osayleiskaavoitukseen liittyvästä asiakirjasta seuraavat huomiot ja edellyttää, että Kirkkonummen kunta osayleiskaavaa laatiessaan ottaa ne asiallisesti huomioon.

Yleistä

Luoman Kyläyhdistys toteaa tyydytyksellä, että Luoman osayleiskaavan laadintaprosessi on lopulta käynnistynyt. Luoman OAS on julkistettu ja nyt Luoman kehityskuva 2040 on kunnassa työn alla - tosin se näyttää olevan voimakkaan alisteinen Masalan vastaavalle.

Siltä osin kuin ”*Kaupunki lähellä luontoa*” käsittelee Luoman asuin ympäristön kehitystä, tehdyt linjaukset kohtuullisen hyvin sopivat yhteen kyläyhdistyksen toteuttamien kyläkyselyjen keskeisiä tuloksia. Ainoana merkittävänä näkemyserona näiden kahden välillä on suhtautuminen Luoman seisakkeeseen ja sen lähialueen kehittämiseen. – Ohessa kyläyhdistyksen yksityiskohtaisemmat huomiot julkaisuun ”*Kaupunki lähellä luontoa*”.

Masalan ja Luoman kehityskuva 2040

Johdanto

Kehityskuvan tarkoitus

Kappaleessa ”Kehityskuvan tarkoitus” todetaan kyseessä olevan alueen maankäytön strateginen suunnitelma. Masalan ja Luoman alueita tarkastellaan siinä yhdessä yhtenä kokonaisuutena. Mielenkiintoista onkin miettiä sitä, minkälainen Luoman kehityskuva 2040 olisi, jos sitä suunniteltaisiin vain Luoman aluetta koskevana ja Masalaa kehitettäisiin vain sen aluetta koskevana. Masalalla on yhteydet myös muihin ympäröiviin kyliin ja alueisiin, samoin Luomalla. Yhteisen kehityskuvan laadinta on selkeä poliittinen kannanotto maankäytön suunnittelulle. Epäselväksi tässä yhteydessä jää, kuka on tämän linjauksen tehnyt. – Luoman kylän asukkaiden lähtökohdista Luoman kehityskuvan laadinta vain Luoman alueelle palvelisi asuin ympäristön kehittämistä nyt esitettyä paremmin: aluetta tulee kehittää alueen ehdoilla, ei sen ympäristön ehdoilla.

Alueen yleisesittely

Kappaleessa ”Alueen yleisesittely” todetaan, että Kirkkonummen kunnan maankäytön kehityskuva 2040:n mukaan alueen asukasmäärä kaksinkertaistuu nykyisestä 6 500 asukkaasta 11 000-15 000 asukkaaseen. Luoman OAS:n mukaan Luoman alue ei ole ”seudun ensisijaisesti kehitettävää aluetta”. Asukasmäärän kasvu kohdistuu siis Masalaan ja sitä kautta myös kehityskuvan painopiste on Masala. Epäselväksi jää, miksi



Luoma on ylipäättään kytketty tähän kehityskuvaan, niin selkeästi näiden alueiden kehitysnäkymät eroavat. Tästä myös johtuu, että koko kehityskuvan asetelma on Luoman kylän kannalta kielteinen – sen maankäyttöä suunnitellaan toisen alueen kehittämisedellytyksistä lähtien. Tämä ei ole Luoman kyläläisten asuinympäristön pitkän aikavälin kehittämisen kannalta toivottavaa; ei myöskään Luoman maanomistajien kannalta.

Samassa kappaleessa viitataan Masalan ”*erinomaiseen joukkoliikennetarjontaan*” ja todetaan Luoman seisakkeen lakkauttaminen. Tosiasiallisesti Luoman seisake on vain toistaiseksi suljettu ja sen tulevaisuutta arvioidaan, kun Luoman osayleiskaavoitus valmistuu. Siksi pitkän aikavälin kehityskuvaa laadittaessa on Luoman seisakkeen olemassaolo todettava ja pohdittava, millä edellytyksillä julkinen liikenne radan varressa sijaitsevan Luoman osalta voidaan turvata ekologisesti edullisimmalla raideliikenteellä.

Suunnittelutilanne

Kappaleessa ”*Suunnittelutilanne*” toistetaan uudelleen, että Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma 2050:ssa Luoman alue olisi osoitettu ”*seudun muina kehittämialueina 2016-2050*”, vaikka ko. julkaisun liite 2 selvästi osoittaa, että Luoman seisakkeen lähiympäristö on ”*seudun ensisijaisesti kehitettävää vyöhykettä 2016-2050*”.

Lähtötiedot

Tausta-aineiston yleiset tavoitteet

Kappaleessa ”*Tausta-aineiston yleiset tavoitteet*” on aivan oikein linjattu, että maankäytön suunnittelussa kestävän yhdyskunnan rakentumisen tukeminen ja yhdyskuntarakenteen eheyttäminen ovat keskeisiä tavoitteita. Sen sijaan linjausta, jonka mukaan tausta-aineiston tavoitteiden asettelua tarkastellaan Luoman osalta uudelleen, koska Luoman seisakkeen toiminta on toistaiseksi lakkautettu, on mahdoton hyväksyä. Luoman seisake on edelleen olemassa ja sen avaamista liikenteelle tullaan käsittelemään myöhemmin. On väärinkäsitys, että seisake on lopullisesti suljettu. Seisakkeen lähiympäristön maankäytön kehittämistä juuri käsitellään ja sitä kautta luodaan edellytykset seisakkeen toiminnan käynnistämiseksi. Luoman seisake on osa pääkaupunkiseudun raideinfrastruktuuria ja aluetta on kehitettävä näistä lähtökohdista.

Kehityskuvan teemat

Elävä asemanseutu

Kappaleessa ”*Elävä asemanseutu*” todetaan Luoman kuuluvan Masalan keskustan ja sen palvelujen vaikutuspiiriin. Näin luomalaisetkin ovat tilanteen nähneet – Masalan kehittyvä palvelujen tarjonta on luomalaisten etu.

Elinvoimainen maaseutu

Kappaleessa ”*Elinvoimainen maaseutu*” kuvataan Luoman roolia Masalan ja Luoman kokonaisuudessa: Masala on kaupunki ja Luoma maaseutu. Epäselväksi jää, miten Kirkkonummen kunta turvaa maaseutuelinkeinojen – ennen kaikkea maanviljelyn – säilymisen Luomassa. On epärealistista kuvitella, että Luoman kylälle ja kyläläisille ”*maaseutumatkailu, lähiruoan tuottaminen ja biotalouden eri muodot*” olisivat tulevaisuuden elinkeinoja. Jos Kirkkonummi haluaa esitetyn kehityskuvan toteutuvan Luoman alueella, edellyttää se kunnalta merkittävää panostusta kannattavuuskriisissä olevalle toimialalle. Esitetty kehityskuva on hyvin mustavalkoinen: Masala kehittyy ja Luoma säilyy alkutuotantoalueena. On vaikea välttyä ajatukselta, että Masalan yli kaksinkertaistuva asukasmäärä hakee virkistys- ja vapaa-ajanpalvelunsa



Luomasta. Tämä ei ole toivottava kehityssuunta Luoman maanomistajien eikä Luoman kyläläisten lähtökohdista. – Luoman kehitysedellytyksiä tulee tarkastella Luoman lähtökohdista.

Sujuva liikkuminen

Kappaleessa ”*Sujuva liikkuminen*” on vaikea yhtyä käsitykseen siitä, että (Masalan) aseman läheisyys olisi Luoman vahvuus. Ei ole olemassa ”liityntäliikennettä” Luomasta Masalan asemalle! Luomassa on oma seisake ja sen uudelleen avaamiseksi on tehtävä kaikki mahdollinen.

Tulevaisuuden työpaikat

Kappaleessa ”*Tulevaisuuden työpaikat*” todetaan Masalan palvelujen ja työpaikkojen kehittäminen. – Työpaikkojen osalta samat toteamukset voidaan hyvin liittää Luoman seisakkeen lähialueelle.

Kehityskuvan tavoitteet

Asuminen

Kappaleeseen ”*Asuminen*” tulisi lisätä näkökohta Luoman seisakkeen sijainnista Masalantien varrella ja todeta, että Masalan tiivis rakentaminen jatkuu Luoman seisakkeen ympäristön asti, missä kerrostalovaltaisuus kuitenkin muuntuu pientalovaltaisuudeksi.

Liikenne

Kappaleessa ”*Liikenne*” tulisi huomioida edellä todettu Luoman seisakkeen olemassa olo. Kappaleessa tulisi myös todeta, että Kehä III:n muuttaminen kaupunkimootoritieksi korostaa Luoman kylän eteläosan toimivien yhteyksien säilyttämisen tarvetta muuhun kyläyhteisöön. Tämä tulee toteuttaa säilyttämällä yhteys Luomankujan nykyisellä alueella.

Luoman kylän asukkaiden kannalta on vaikea ymmärtää, miksi korostetaan kevyen liikenteen yhteyksiä ensin Masalaan ja sieltä liikenneyhteyksiä Kivenlahden metroasemalle. Luomalaisille luontaisin ja useita kilometrejä lyhyempi reitti Kivenlahden metroasemalle kulkee Kauklauden väylää pitkin Kivenlahteen. Luomalaisten kannalta näiden liikenneyhteyksien kehittäminen on ehdoton prioriteetti.

Palvelut ja elinkeinot

Kappaleessa ”*Palvelut ja elinkeinot*” on unohdettu, että kehityskuva käsittelee Masalaa ja Luomaa. Teksti antaa mm. ymmärtää, että Hvitträskin ateljeemuseo ja Majvik sijaitsevat Masalassa. Samaan kappaleeseen tulee edelleen lisätä Luoman seisakkeen lähiympäristön houkuttelevuus yritystoiminnalle, kuten Masalan asemankin osalta on mainittu. Hvitträskin ateljeemuseon saavutettavuuden kannalta Luoman seisakkeen avaaminen on keskeisessä asemassa; samoin Majvikin kongressihotellin. Espoonlahden ranta-alueen mahdollisuuksia luontopalvelujen puhumattakaan luontomatkailepalvelujen tarjontaan rajoittaa huomattavasti Kehä III:n kehittäminen kaupunkimootoritieksi. Toimivia liikenneyhteyksiä on tältä osin painotettava selkeästi, kuten yllä aiemmin on todettu.

Pitkän aikavälin kehityskuvan karttaesityksessä ei ole osoitettu Luoman seisaketta. Se on edelleen olemassa, vaikka onkin toistaiseksi suljettu. HSL:n hallituksen päätöksen mukaan Luoman seisakkeen asiaan palataan vuonna 2017.

Mitä seuraavaksi

Luvussa ”*Mitä seuraavaksi?*” todetaan, että ”*esitettyjä teemoja edistetään alueelle laadittavassa osayleiskaavassa*”. Luoman Kyläyhdistyksellä on se käsitys, että Masalan alueella laaditaan oma



osayleiskaava ja Luoman alueella oma osayleiskaava. Onko kuitenkin niin, että alueelle laaditaankin vain yksi osayleiskaava? Julkaisusta saa sen käsityksen, että Masala on kunnan kannalta kehittyvä ja kehitettävä alue, mutta epäselväksi jää, miksi Luoma on tässä kehityskuvassa mukana. Luoman kylän asukkaat ja maanomistajat eivät halua, että Masalaa kehitetään ja kasvatetaan ja Luomalle jää kehitettävän alueen asukkaille tarvittavien ulkoilu- ja virkistyspalvelujen tarjoajan rooli. Luoman kylä on oma kokonaisuutensa, jota tulee kehittää ensisijaisesti Luoman lähtökohdista ja ehdoilla – ei lähialueiden ehdoilla. Tämä on selkeä luomalaisten tahtotila.

Luomassa, 22. päivänä elokuuta 2016

Hannu Valtanen
maat.-metsät.maist.
puheenjohtaja
Luoman kyläyhdistys – Kirkkonummi ry
Bobäcks Byaförening – Kyrkslätt rf